

STRATEGIA ROZWOJU GDAŃSKA 2030 PLUS

PODSUMOWANIE 12. WARSZTATU Z MIESZKAŃCAMI

Miejsce: **Gdańsk Osowa**, Gimnazjum nr 33, ul. Wodnika 57, Gdańsk.

Data: 30/10/13	Godzina: 17:00-19:15	Moderator: Piotr Wołkowiński
Liczba uczestników: 19	W tym: Kobiet: 15 Mężczyzn: 4	

PRZEBIEG SPOTKANIA

Założenia do dokumentu Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus powstają we współpracy z różnorodnymi środowiskami opiniotwórczymi, w tym przede wszystkim z **mieszkańcami** - ekspertami w dziedzinach życia dnia codziennego. Warsztaty składały się z dwóch części. W części wstępnej, uczestnicy spotkania wspólnie określali najważniejsze bolączki i potrzeby swojej dzielnicy, jak i całego miasta. Następnie w podgrupach dyskutowali o sposobach, w jakie powinien zostać zmieniony obecny stan rzeczy poprzez wskazanie zagadnień inspirujących do refleksji nad pożądanymi kierunkami zmian warunków funkcjonowania miasta. Podczas sześciu zrealizowanych spotkań w pierwszym etapie procesu partycypacyjnego (Przymorze Wielkie, Wrzeszcz, Orunia, Oliwa, Śródmieście, Piecki-Migowo) mieszkańcy opracowywali zagadnienia i założenia do przedstawionych przez moderatora dziesięciu obszarów funkcjonowania miasta. Spotkanie w dzielnicy **Osowa** było dwunastym, czyli ostatnim z cyklu warsztatów poświęconych budowie strategii. Uczestnicy spotkania skoncentrowali się na obszarze zatytułowanym **Wysoka jakość życia**. Niniejsze podsumowanie zawiera refleksje dotyczące wizji mieszkańców oraz ich oczekiwania wobec Gdańska w 2030 roku. Wszystkie zebrane kwestie i przedstawione komentarze odzwierciedlają postrzeganie miasta z perspektywy mieszkańców, którzy uczestniczyli w warsztatach.

KWESTIE BIEŻĄCE ZGŁOSZONE PRZEZ MIESZKAŃCÓW W PIERWSZEJ CZĘŚCI SPOTKANIA

Słowo/pojęcie	Komentarz
Gdańsk miastem dzielnic	Miasto terytorialnie się rozrasta, więc bardzo wskazane jest organizowanie warsztatów przez Miasto poświęconych sprawom dzielnic.
Osowa partnerem ościennych gmin	Na terenie dzielnicy znajdują się dwa jeziora i współpraca z ościennymi gminami powinna być zacieśniona. Osowa lokalizacyjnie ma bliżej do innych gmin niż do centrum miasta.
Zalety Osowy	Osowa - alternatywna „plaża”. Osowa jest jedną niewielu dzielnic Gdańska o tak znaczącej powierzchni pokrycia terenami zielonymi.
Rada Dzielnic	Postulat zwiększenia kompetencji Rad Dzielnic, których przedstawiciele częstokroć mozolnie próbują przeforsować pomysły służące usprawnieniom w poszczególnych dzielnicach. Komunikacja pomiędzy Radami Osiedli, Radami Dzielnic a Radą Miasta - spotkania w/w ciał powinny być otwarte również dla mieszkańców. Fakt tak znikomej liczby mieszkańców na dzisiejszym spotkaniu nie wynika z braku informacji, tylko z braku zainteresowania.
Aktywność społeczna	Integracja społeczeństwa może nastąpić poprzez zespolenie działań w zakresie tematów odnoszących się do życia i funkcjonowania poszczególnych dzielnic. Rady Dzielnic muszą być aktywne, ale ważna jest również kwestia organizowania się ludzi - stowarzyszenia, grupy nieformalne. Jak zaktywizować społeczeństwo, kiedy nie ma miejsc na takie spotkania?
Rola szkoły w rozwoju dzielnicy	Miastu i jego poszczególnym dzielnicom potrzebna jest wizja rozwoju, która będzie konsekwentnie realizowana. Rolę ośrodków kultury na Osowej pełnią szkoły oraz kościoły. Postulat o to, by szkoły były wieczorami otwarte dla wspólnych przedsięwzięć służących lokalnej społeczności. W Gdyni, w przeciwieństwie do Gdańska, szkoła nie musi oddawać miastu wypracowanych zysków, co stanowi bodziec do działania. Należy pamiętać również o tym, iż otwarcie szkoły po południu na organizowanie dodatkowych zajęć stanowi dodatkowy koszt (energia elektryczna, pracownicy, obsługa sprzątająca itd.).
Oddolne inicjatywy	Zawiązana została nieformalna młodzieżowa Rada Dzielnic, chcąc aktywizować się na rzecz młodych mieszkańców Osowej (m.in. budowa skate park'u).
Życie kontra przepisy	Niezwykle istotne jest uproszczenie procedur urzędowych i dostosowanie przepisów służących rozwiązaniom pro-klienckim (np. czas niezbędny do założenia stowarzyszenia).
Drugi dworzec kolejowy metropolitalnej	Brak podstawowej infrastruktury dla Osowy. Przykład: niezbędny dworzec Kolei Metropolitalnej w tej części miasta. W strategii powinna pojawić się kwestia budowy nowego dworca (przy ul. Kielnieńskiej). Zwrócono uwagę na niekompetencję osób przedstawiających projekt Kolei Metropolitalnej - roztaczano wizję niedostosowaną do rzeczywistości. W perspektywie 30 lat jedną z najpilniejszych kwestii dla Osowej jest właściwe skomunikowanie dzielnicy z centrum miasta i gminami ościennymi. Wizja, iż w 2030 roku dialog z mieszkańcami podejmują osoby kompetentne.
Dialog mieszkańców z Miastem	Należy zastanowić się, jaki jest dialog między mieszkańcami a Miastem. Miasto zamyka się w swoich granicach, a Osowa potrzebuje współpracować nie tylko z Urzędem, ale i z okolicznymi gminami.

	Niska frekwencja w spotkaniach o takim charakterze jest wynikiem zamykania się urzędów na głosy obywateli. Ci ostatni wiedzą, że konsultacje obywatelskie nie będą miały przełożenia na rzeczywistość. Czas oczekiwania na stosowne decyzje wobec zgłoszonych postulatów jest bardzo długi.
Bycie gospodarzem. Poczucie bezpieczeństwa	Dojazd do Osowej jest niezwykle utrudniony. Czy to jest kwestia infrastruktury? Jeśli nie mogę dojechać do domu, w jakim stopniu mogę się czuć bezpieczna? W jakim stopniu ja jestem tutaj gospodarzem? Ja - jako mieszkaniec tej dzielnicy - chcę mieć poczucie bezpieczeństwa.
Nowy etap komunikacji z Miastem	Taka forma konsultacji społecznych jaka jest dziś realizowana to nowość, zobaczymy, co z tego wyjdzie. Oczekujemy wiele, ponieważ dotychczas miasto nas nie słuchało.
Gdański Obszar Metropolitalny (GOM)	Jako mieszkańcy nie odczuliśmy dotychczas efektów działań GOM-u; informacja o tych działaniach nie jest w sposób wystarczający rozpowszechniona dla ostatecznych beneficjentów, tj. mieszkańców.
KWESTIE STRATEGICZNE	
PORUSZANE ZAGADNIENIA	SYNTEZA WYPOWIEDZI MIESZKAŃCÓW
WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA	
1. Alternatywna edukacja obywatelska	- rozwój edukacji zawodowej poprzez stały proces profesjonalizacji; - organizacje społeczne powinny się stać głównym aktorem rozwoju lokalnego jako partnerzy, twórcy, realizatorzy; - szkolenia dla animatorów, którzy mieliby stać się liderami zmian lokalnych; - warunkiem jakości relacji obywatelskich są: odpowiednie nastawienie urzędników do potrzeb klienta, zmiana procedur miejskich, decentralizacja i zmniejszenie stopnia sformalizowania urzędów; - zarządzanie miastem stanie się łatwiejsze, gdy będzie w całym procesie uwzględniony zostanie element partycypacji społecznej; - spopularyzowanie społecznej odpowiedzialności biznesu; - rozwój wolontariatu i zaangażowania społecznego, edukacja od najmłodszych lat; - wczesne identyfikowanie zdolności i predyspozycji zawodowych dzieci, w celu ułatwienia im wyboru ścieżki zawodowej; - przedmiot szkolny <i>Wiedza o Społeczeństwie</i> jako podstawowa forma edukacji obywatelskiej.
2. Nowa jakość instytucji szkolnej	- otwartość systemu edukacyjnego na zmiany prowadzące do alternatywnej edukacji obywatelskiej; - większa autonomia dyrektorów szkół; - nadanie szkole bardziej przyjaznego wizerunku przez systematyczne zmniejszanie stopnia jej sformalizowania; - nauczyciel - twórczym animatorem otwartym na lokalną społeczność; - edukacja pokoleń - kształtowanie postaw, przekazywanie wartości młodemu pokoleniu oraz kształtowanie nowatorskiego podejścia w przypadku osób dorosłych.
3. Lokalność dzielnicowa	- Osowa ma potrzebę budowy infrastruktury służącej społecznej integracji mieszkańców dzielnicy, tj. domu kultury, miejsca do organizacji imprez integracyjnych, miejsca spotkań grup i społeczności lokalnych, kulturalnego centrum dzielnicy (mała filharmonia); - mieszkańcy dzielnicy Osowa czują potrzebę większej autonomii w swoich działaniach, gdyż w dużej mierze potrafią własne problemy rozwiązać sami. Do efektywnego działania potrzebują też wyższego, własnego budżetu i możliwości podejmowania decyzji; - rozwój poczucia patriotyzmu lokalnego, edukacji kształtującej poczucie bycia gospodarzem i dbania o własną dzielnicę; - dzielnica powinna się stać „małym miastem”, tak by nie było konieczności przemieszczania się centrum celem załatwienia spraw, jak i skorzystania z oferty kulturalno-rozrywkowej; - wzbogacenie życia kulturalno-rozrywkowego, na które powinny się składać: koncerty, przedstawienia, miejsca dla zespołów i lokalnych artystów; przestrzeń wystawiennicza, kluby dyskusyjne, warsztaty artystyczne, kino i basen.
4. Infrastruktura	- ułatwienie dostępności komunikacyjnej z innymi dzielnicami miasta; - budowa nowego dworca Kielnieńska (jako węzeł integracyjny); - rozwój zintegrowanego transportu publicznego (ścieżki piesze i rowerowe połączone z innymi dzielnicami); - poprawa oświetlenia, stanu nawierzchni chodników i dróg, kanalizacji przeciwdeszczowej, kanalizacji sanitarnej, systemu odwadniania; - rozwój infrastruktury przyszkolnej; - wykreowanie lokalnej przestrzeni publicznej; - planowanie strategiczne w skali dzielnicy; - spójna polityka przestrzenna miasta tworzona wraz ze społeczeństwem;

	- podkreślenie i wykorzystanie walorów naturalnych Osowej (tereny rekreacyjne, zasoby leśne, plaże, jeziora); - budowa basenu na Osowej.
WNIOSKI PODSUMOWUJĄCE SPOTKANIE	
Bardzo konstruktywne spotkanie, pokazujące że mieszkańcy Osowej myślą kategoriami przyszłościowymi i realnie patrzą na możliwości rozwoju swojej dzielnicy. W perspektywie roku 2030 myślą przede wszystkim o rozbudowie szeroko pojętej infrastruktury, o zapewnieniu rozwiązań pozwalających żyć i pracować, systemie komunikacyjnym z Gdańskiem. Uczestnicy kładli szczególny nacisk na problemy komunikacyjne, a także na pewnego rodzaju odizolowanie dzielnicy. Bardzo istotną dla nich kwestią jest budowa kolei metropolitalnej i związane z nią nadzieje na ożywienie komunikacyjne Osowej z resztą miasta. Diagnoza ekspercka: Specyfika dzielnicy - jej zintegrowanie i autonomia: Uczestnicy zauważyli problemy związane z realizacją projektów, wynikające z nadmiernego sformalizowania urzędów. To dzielnica odizolowana terytorialnie od reszty miasta. Specyfika życia wymusza na mieszkańcach bardzo dużej mobilności, stąd potrzeba rozbudowy infrastruktury i tworzenia centrów kulturalno-edukacyjnych w obrębie dzielnicy. Pojawiły się głosy za autonomią Osowej, czyli utworzeniem niezależnej gminy. Z powodu dystansu, jaki dzieli dzielnicę Osowa od reszty Gdańska, mieszkańcy mają bardzo silne poczucie bycia pozostawionymi samym sobie, „bez opieki” Urzędu Miasta Gdańska. Podobnie jak w innych dzielnicach, także w Osowej pojawiło się hasło dzielnicowości, czyli zaangażowanego, odpowiedzialnego i skutecznego zarządzania na podstawie zasady pomocniczości. W praktyce znaczy to uznanie przez wszystkich partnerów, iż decyzje i ich realizacja mogą przynieść optymalne rezultaty, kiedy podejmą się tego osoby najbliższe mieszkańcom. Taką właśnie rolę chciałaby i ewentualnie mogłaby pełnić Rada Dzielnicy wspólnie z mieszkańcami. Pilotaż takiej większej niezależności mógłby mieć miejsce na Osowej, uzasadniony byłby właśnie położeniem tej dzielnicy. Przepływ informacji: Prezentacja projektu kolei metropolitalnej mieszkańcom Osowy odbyła się w sposób dość niefortunny. Informacje urzędników nie zadowolili mieszkańców i pozostawiły ich z poczuciem rozczarowania i niedosytu informacji. Rozmowa na temat tak ważnego projektu wymaga wielkich zdolności komunikacyjnych i autentycznej wiedzy o wszystkich sprawach z nim związanych. Istnieje zatem potrzeba zwiększenia poczucia odpowiedzialności pracowników magistratu za wykonywaną przez siebie pracę oraz szkolenie w sztuce prezentacji i komunikowania się z mieszkańcami, dla których urzędnicy pracują. Dzielnicowe centrum życia społecznego: Mieszkańcy Osowej mają swoją wizję rozwoju dzielnicy i stworzenia w niej centrum życia społecznego. Tak jak dla większości miast, gmin i dzielnic, „centrum” symbolizuje tożsamość, możliwość spotkania się, nawiązania i pogłębiania kontaktów. Obecnie takie centrum dzielnicy nie istnieje, ale mieszkańcy chcieliby, aby mogło zaistnieć, np. przy dworcu, wraz ofertą kulturalno-rozrywkową. Centralność i intensyfikacja relacji ludzkich jest zupełnie naturalnym dążeniem człowieka. Istnieje pośród mieszkańców silna potrzeba powiązania albo z dużą społecznością miejską albo małą dzielnicową. Budowa dzielnicowego centrum życia społecznego ma znaczenie zarówno realne, jak i symboliczne. W przypadku dzielnicy Osowa należy zastanowić się, czy nie potrzebuje ona takiego centrum w stopniu większym niż inne dzielnice, głównie w powodu jej oddalenia od miasta. Rozważanie tej kwestii powinno się odbyć w formie konsultacji z mieszkańcami, z jasno określonymi regułami, tj. mieszkańcy wspólnie z Miastem zastanawiają się nad możliwościami, uwarunkowaniami i optymalnym rozwiązaniem.	
WNIOSKI KOŃCOWE MIESZKAŃCÓW	
- Ubolewamy, że na dzisiejszym spotkaniu warsztatowym była taka słaba frekwencja. - Wszystkie omawiane na dzisiejszym spotkaniu zagadnienia łatwiej byłoby osiągnąć, gdyby procedury były uproszczone - traktujemy to jako wyzwanie do zrealizowania do 2030 roku. - Wszystkie przedstawione przez nas projekty wydają się bardzo realne, oby udało się je zrealizować, aby udało się znaleźć partnerów do współpracy. - Bardzo ciekawy dialog. Dla przykładu - projekt kolei metropolitalnej też kiedyś była jedynie mrzonką. - Planowanie strategiczne dla poszczególnych dzielnic powinno stanowić jedno z istotniejszych zagadnień w Strategii Rozwoju Gdańska 2030 Plus. - Mieszkańcom trudno jest dyskutować, co będzie w 2030 roku, bo nie wiedzą, co będzie za 2-5 lat. - Bardzo cenne spotkanie, które pokazało, że naszym najważniejszym miejscem jest dzielnica, a nie całe miasto. - Bardzo udane spotkanie - każdy ma teoretycznie ochotę ponarzekać, ale wszyscy wychodzą uśmiechnięci, bo wspólnie przedyskutowano problemy i wyzwania związane z dzielnicą. - Inspirujące doświadczenie, musimy zacząć od lokalnych problemów. - Nadal zauważalny jest problem będący zaszłością z poprzedniego systemu - lekceważenie petentów w urzędach. Jest to kwestia, która wymaga wypracowania pewnych standardów. - Brak terenów publicznych, a my mamy pomysły jak takowe zagospodarować w rejonie dzielnicy Osowa. - Inicjatywy lokalne muszą być celem działania. My zarządzamy światem naszych wnuków, chcemy mieć większe możliwości współdecydowania o sprawach związanych z naszą dzielnicą.	
	Sporządził: Piotr Wołkowiński